

stræffeligt Driftskapital i de $\frac{3}{5}$ til at føre Sagen igennem. Det vil jo være klart, at Bestyrelsen har fuld Bemyndigelse til at sige til et Medlem, der forlanger at faa sine 50 Kr. udbetalt paa een Gang i Begyndelsen af Aaret: Nej, det kan Du ikke faa, thi det kan ikke være nødvendigt for Dig at faa den fulde Driftskapital straks i Begyndelsen af Aaret, Du kan derimod faa 25 Kr. pr. Kreatur nu, og naar Efteraaret kommer, kan Du faa Resten. Det er en saadan Ordning, som maa tilstræbes; og blandt andet ogsaa af denne Grund maa Foreningerne ikke være for store, thi der skal og maa være et personligt Forhold til Stede mellem Bestyrelsen og vedkommende Medlem. Og naar Lovforslaget alligevel sætter Maximum saa højt op som til 10,000 Kreaturer, hvad der maaste nok kan siges at være omtrent det, der kan tænkes inden for en Amtsgrense, er det ikke, fordi man tror, at det er ønskeligt at naa til Foreninger af den Størrelse, men fordi man ikke vil udelukke en saadan Ordning i Tillid til, at Landmændene selv ville vide, hvad der i hver enkelt Kreds tjener dem bedst i saa Henseende. Det ærede Medlem for Njøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Rosleff) gjorde forskellige Bemærkninger angaaende Administrationen, idet han udtalte, at man ikke længere kunde siøle paa dette, at der vil findes et tilstrækkeligt Antal Mænd, som vil tage Ledelsen af saadanne Foreninger i deres Haand uden at modtage Bederlag derfor. Ja, det kan jeg jo ikke sige noget til. Det vilde være bellageligt, om det gode, solide Fundament for alle de Foreninger, der have dannet sig i Løbet af de sidste 30 Aar, nu skulde være ved at rokke. Det er ganske sikkert, at det, der har bidraget til, at de have været en saa betydningsfuld Faktor i vort Landbrugs-Udvikling i de sidste 30 Aar, det har just været det, at Bestyrelserne af alle disse Foreninger have været ulønnede. Men skulle vi ind paa det, og er Landmandens Stilling for Tiden saa vanskelig, at han ikke kan affe sin Tid dertil, ja saa er der ikke andet at gøre, end at vi maa gaa over til noget andet, og saa maa vi ogsaa tænke paa en Bestemmelse i Loven, hvorefter det bliver muligt at give Bestyrelserne et Bederlag. Jeg tror nu ikke, at Arbejdet vil blive saa overordentlig stort for Bestyrelserne, det vil jo væsentlig være straks ved Foreningernes Dannelselse, at Arbejdet bliver betydeligt, idet, naar Medlemmerne en Gang ere ansatte til det og det Kreaturantallet, vil der jo ikke være synderlig Anledning for Bestyrelserne til jævnlig at efterse disse Gjenstande. Med Hensyn til dette mente det ærede Medlem,

at Tilshynet, som er omtalt i § 5 i Lovforslaget, skulde være overflødig. Men der tror jeg, at netop Bestyrelserne vilde kunne faa en god Støtte til at forsikre sig om vedkommende Medlems Maade at drive sin Ejendom paa og hans hele Stilling. Thi det er jo klart, at et saadant Tilshyn maa have. Det vilde være ganske umuligt for Regeringen at undvære et virkeligt Tilshyn med Foreningernes Virksomhed, naar Staten udlæner alle Pengene, som Foreningerne benytte. Og for at dette Tilshyn skal kunne virke godt, skal det være et Tilshyn, ikke som kommer over Bestyrelserne som Mytaarsaften paa Kællingen, men et Tilshyn, som virker i fuld Overensstemmelse og fuld Samstemning med Bestyrelserne. Det skal ikke være en Embedsmand, som kommer for at revidere Bestyrelsens Bøger, nej, det skal netop være en Institution, hvorigennem Landbrugsministeriet stadig kan være à jour med, hvorledes hele denne Udvikling, som her tænkes paa begynder, gaar for sig, og hvorledes Landmanden i det hele taget tager denne Sag op, for derigennem mulig at kunne naa en videre Udvikling paa den en Gang begyndte Basis. Jeg tror dermed at have omtalt de væsentligste af de Bemærkninger, som ere komne frem fra d'Herrers Side, og jeg skal ikke udtale mig hyderligere, men jeg vil gerne slutte med en varm anbefaling for dette lille Lovforslag. Der er blevet forekastet det, at det ikke vil udrette noget stort, at man maa ikke vente sig for meget af det. Ganske vist, men det fremtræder ogsaa i en hyderst besteden Form og prætenderer slet ikke at løse store Samfundsopgaver, saaledes som det Lovforslag, vi jo have talt om i de sidste 3 Dage. Men hvis det er Tilfældet, at der er Trang til at faa let Afgang til virkelige Forskud til den flydende Driftskapital, saa er der aldeles ingen Tvivl om, at den Vej, her er anvist, vil kunne føre et godt Stykke paa Vej der. Jeg tillader mig derfor at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvilje.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgkreds): Jeg vilde gerne bede om en Dplysning af den ærede Landbrugsminister. Den ærede Minister har muligvis overhørt, at jeg bad om den før. Der staar i § 1 a.: „Foreningens Formaal skal udelukkende være at hde de i Foreningen som Medlemmer optagne Landbrugere midlertidige Driftslaan til Dækning af Avlsbrugets løbende Driftsudgifter“. Nu er Spørgsmaalet: Hvorledes kan denne Bestemmelse udføres, og hvorledes vil den højterede Minister have, at den skal udføres? Derefter kan man jo rette Lovfor-